

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЕКОНОМІКО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ
Кафедра фінансів та бухгалтерського обліку

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

_____ І.М. Василенко

” _____ ” _____ 2023р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

з дисципліни **"Управління фінансами промислового підприємства"**

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Спеціальність 073 Менеджмент

Форма навчання	курс	семестр	Всього годин за планом	Кількість кредитів ECTS	Всього аудитор.(год)	Аудиторних годин (у тому числі КЗ)			Самос. робота (год)	Контрольні (мод.)роботи (шт)	Розрахунково-гафічні роботи(шт)	Курсові проекти (роботи) (шт)	залік	Екзамен (сем)
						лекції	лабораторні	практичні						
Денна	1	2	120	4	68	34		34	52				2	
Заочна	1	2	120	4	12	8		4	108			-	2	

м. Кропивницький 2023р.

Робочу програму складено на основі освітньої програми за спеціальністю 073
Менеджмент

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри Фінансів та
бухгалтерського обліку

протокол № від 2023 р.

Завідувач кафедри фінансів та бухгалтерського обліку

_____ / С. А. Фрунза /

„_____” _____ 2023р

Погоджено

Гарант ОП _____

Схвалено вченою радою.

Протокол № від 2023р.

Голова _____ / С.А. Фрунза /

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів - 4	Галузь: 07 Управління та адміністрування Спеціальність або освітня програма: 073 Менеджмент	Статус дисципліни нормативна	
Залікових модулів -2		Рік підготовки	
Змістових модулів - 2		1	1
Індивідуальне завдання студента -		Семестр	
Загальна кількість годин -120		2	2
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4; самостійної роботи студента – 5	Рівень вищої освіти: перший Освітній ступінь: бакалавр	Лекції (год.)	
		34	8
		Практичні, семінарські (год.)	
		34	4
		Лабораторні (год.)	
		-	-
		Самостійна робота (год.)	
		52	108
		Індивідуальне завдання (год.)	
		-	-
		Вид контролю:	
		залік	залік

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять та самостійної роботи становить (%):
 57% до 43% (для денної форми навчання), 11% до 89% (для заочної форми навчання).

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма навчальної дисципліни "Управління фінансами промислового підприємства" складена у відповідності з освітньо-професійною програмою вищої освіти і вимог кваліфікаційних характеристик фахівців за спеціальністю 073 Менеджмент.

2.1. Мета дисципліни: Формування у здобувачів теоретичних знань та практичних навичок управління фінансами підприємств (організацій). Освоєння дисципліни дозволить майбутнім фахівцям приймати ефективні фінансові рішення. Предмет дисципліни - система стратегічного та оперативно-тактичного управління фінансами підприємств, сукупність методів, прийомів та важелів, направлених на підтримання фінансової стійкості, ліквідності, зниження ризиків, максимізацію фінансових результатів діяльності підприємства та добробуту їх власників.

2.2. Завдання дисципліни: формування комплексного розуміння механізму управління фінансами підприємств, застосування інструментарію фінансового менеджменту та методики розробки фінансової стратегії діяльності підприємства з врахуванням його фінансово-економічного стану та положення на ринку, застосування інструментарію антикризового фінансового управління..

2.3. За результатами вивчення дисципліни здобувач повинен опанувати наступні **компетентності**:

Інтегральна компетентність (ІК)

ІК 1. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог

Загальні компетентності спеціальності (ЗК):

ЗК 1 Здатність проведення досліджень на відповідному рівні;

ЗК 2 Здатність до спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);

ЗК 3 Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій;

ЗК 4 Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети;

ЗК 5 Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів);

ЗК 6 Здатність генерувати нові ідеї (креативність);

ЗК 7 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

Фахові компетентності спеціальності (СК):

СК1. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів;

СК2. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани

СК3. Здатність до саморозвитку, навчання впродовж життя та 7 ефективного самоменеджменту;

СК4. Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації;

СК5. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління;

СК6. Здатність формувати лідерські якості та демонструвати їх в процесі управління людьми;

СК7. Здатність розробляти проекти, управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість;

СК8. Здатність використовувати психологічні технології роботи з персоналом.

2.4. За результатами вивчення навчальної дисципліни студент повинен

Знати :

- сутність і функції фінансового менеджменту;
- організацію фінансового менеджменту на підприємстві;
- стратегію і тактику фінансового менеджменту;
- організаційне та інформаційне забезпечення фінансового менеджменту;
- сутність і види грошових потоків підприємства;
- інструментарій управління грошовими потоками;
- методичний інструментарій оцінювання вартості грошей у часі та його застосування у фінансових розрахунках;
- організацію та інструментарій управління прибутком;
- управління формуванням і використанням прибутку;
- формування і фінансування оборотних активів;
- сутність капіталу та його роль у діяльності підприємства;
- форми функціонування капіталу та їхні характеристики;
- теорії структури капіталу;
- інструментарій управління інвестиціями на підприємстві;
- методи нейтралізації фінансових ризиків;
- методи аналізу фінансових звітів.

Вміти:

- прогнозувати грошові потоки підприємства;
- виявляти вплив факторів на кінцевий фінансовий результат підприємства;
- прогнозувати грошові потоки для забезпечення стабільного функціонування
- підприємств; управляти дебіторською заборгованістю підприємства;

- управляти запасами підприємства;
- визначати фінансову ефективність господарюючих суб'єктів, здійснювати фінансові розрахунки;
- володіти методами економічного та фінансового аналізу;
- застосовувати математичні і статистичні методи до вирішення економічних завдань;
- складати, читати і аналізувати первинні документи підприємств.

Програмні результати навчання (Р):

P1 Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий,

методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах;

P2 Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення

P3 Проектувати ефективні системи управління організаціями;

P4 Обґрунтовувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї;

P5 Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах;

P 6 Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність;

P 8 Застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи для вирішення задач управління організацією;

P 10 Демонструвати лідерські навички та вміння працювати у команді, взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку для вирішення професійних задач;

P 11 Забезпечувати особистий професійний розвиток та планування власного часу;

P 12 Вміти делегувати повноваження та керівництво організацією (підрозділом);

P13 Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).

Міждисциплінарні зв'язки. Дисципліна «Управління фінансами промислового підприємства» базується на досягнутих пошукачами освіти компетентностях з дисциплін "Менеджмент організацій", "Управління ризиками на підприємстві", "Маркетинговий менеджмент", використовується при подальшому вивченні таких дисциплін, як "Антикризове управління", "Управління проектами", "Управління безпекою промислового підприємства", "Інвестиційний менеджмент промислового підприємства".

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Теоретичні й методологічні основи фінансового менеджменту.
2. Стратегічні і тактичні цілі фінансового менеджменту

3 ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ Й МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Тема 1. Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту

Сутність фінансового менеджменту. Функції фінансового менеджменту та їх значення. Фінансовий менеджмент як система управління фінансами підприємства. Необхідність і умови ефективності фінансового менеджменту.

Мета фінансового менеджменту. Основні завдання фінансового менеджменту. Значення максимізації прибутку і ринкової вартості підприємства для реалізації кінцевих інтересів його власників. Стратегія і тактика фінансового менеджменту. Об'єкти і суб'єкти фінансового менеджменту. Механізм фінансового менеджменту. Місце фінансового менеджменту в організаційній структурі підприємств. Методи та засоби фінансового менеджменту.

Тема 2. Система забезпечення фінансового менеджменту промислового підприємства

Методологічні основи побудови системи забезпечення фінансового менеджменту. Організаційне забезпечення фінансового менеджменту. Характеристика моделі фінансової інфраструктури підприємства. Системи і методи внутрішнього фінансового контролю.

Інформаційне забезпечення фінансового менеджменту. Фінансова інформаційна база та загальні вимоги до неї. Показники інформаційного забезпечення фінансового менеджменту. Зміст фінансової звітності. Основні користувачі фінансової інформації.

Тема 3. Управління грошовими потоками на промисловому підприємстві

Поняття грошового потоку та характеристика його видів. Інформаційно-методологічне забезпечення управління грошовими потоками підприємства. Рух грошових потоків за операційною, інвестиційною та фінансовою діяльністю.

Принципи та основні етапи управління грошовими потоками підприємства. Методи складання звітності про рух грошових коштів. Аналіз грошових потоків підприємства. Методи оптимізації грошових потоків підприємства. Система основних факторів, що впливають на формування грошових потоків підприємства. Мета та основні об'єкти оптимізації грошових потоків підприємства.

Планування грошових потоків підприємства. Основна мета та послідовність розробки плану надходжень і витрат грошових коштів. Основні елементи розрахунку цільової суми чистого прибутку підприємства. Мета та основні завдання розробки платіжного календаря. Оцінка ефективності моделі управління грошовими потоками.

Тема 4. Визначення вартості грошей у часі та її використання у фінансових розрахунках

Необхідність і сутність визначення вартості грошей у часі. Зміна часової вартості грошей. Класифікація завдань по визначенню зміни вартості грошей у часі. Методичний інструментарій оцінки вартості грошей за простими відсотками. Методичний інструментарій оцінки вартості грошей за складними відсотками. Компаундирування, дисконтування.

Майбутня вартість грошей та її визначення. Просте компаундирування. Компаундирування анuitетів (ренти). Сутність визначення майбутньої вартості анuitетів. Теперішня вартість грошей та її визначення. Просте дисконтування. Дисконтування анuitетів (ренти). Необхідність і сутність оцінки майбутньої і теперішньої вартості грошей з урахуванням фактора інфляції. Методичний інструментарій оцінки вартості грошових коштів з врахуванням фактору інфляції.

Тема 5. Управління прибутком промислового підприємства

Зміст і завдання управління загальним прибутком. Системний підхід до управління прибутком. Інформаційна база управління прибутком.

Управління прибутком від операційної діяльності. Формування прибутку від основної діяльності. Фактори, що впливають на формування прибутку. Зовнішні та внутрішні фактори. Управління формуванням собівартості. Розрахунок граничної виручки і граничних витрат. Аналіз беззбитковості. Розробка цінової політики та її оптимізація на підприємстві.

Політика максимізації прибутку підприємств. Операційний ліверидж. Управління формуванням прибутку від іншої операційної діяльності. Формування прибутку від фінансових операцій. Сутність і завдання управління розподілом прибутку. Фактори, що впливають на розподіл загального прибутку. Вплив на розподіл прибутку системи оподаткування підприємств. Управління використанням чистого прибутку.

Тема 6. Управління активами промислового підприємства

Склад і структура активів підприємства. Оцінка активів. Зміст і завдання управління оборотними активами. Управління виробничими запасами. Управління

дебіторською заборгованістю. Визначення оптимальної структури дебіторської заборгованості. Забезпечення ефективного контролю за рухом і своєчасним поверненням дебіторської заборгованості. Методи інкасації дебіторської заборгованості. Методи рефінансування дебіторської заборгованості. Управління грошовими коштами. Оптимізація залишку коштів підприємства.

Джерело формування оборотних активів підприємств та способи забезпечення їх оптимальної структури. Стратегія фінансування оборотних активів: агресивна модель, консервативна модель, компромісна модель. Управління необоротними активами підприємства. Управління основними засобами, нематеріальними активами.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

СТРАТЕГІЧНІ І ТАКТИЧНІ ЦІЛІ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Тема 7. Вартість та оптимізація структури капіталу промислового підприємства

Сутність капіталу підприємства. Класифікація капіталу. Визначення загальної потреби в капіталі. Фактори, що впливають на обсяг капіталу. Власний капітал і його формування. Статутний капітал. Пайовий капітал. Резервний капітал. Нерозподілений прибуток. Управління формуванням власного капіталу.

Позичковий капітал. Довгострокові фінансові зобов'язання. Короткострокові фінансові зобов'язання. Кредиторська заборгованість. Управління позичковим капіталом. Управління кредиторською заборгованістю.

Вартість капіталу як міра прибутковості. Базова концепція визначення вартості капіталу. Визначення вартості власного капіталу. Вартість акціонерного капіталу. Оцінка позик. Оцінка загальної вартості капіталу. Інфляція та ринкова вартість капіталу. Середньозважена вартість капіталу. Фінансовий ліверідж. Ефект фінансового ліверіджу. Структура капіталу. Фактори, що впливають на структуру капіталу. Управління структурою капіталу. Оптимізація структури капіталу.

Тема 8. Управління інвестиціями промислового підприємства

Загальні основи управління інвестиціями. Механізм формування інвестиційного прибутку підприємства. Формування інвестиційної політики підприємства.

Управління реальними інвестиціями. Форми реальних інвестицій та особливості управління ними. Етапи формування політики управління реальними інвестиціями. Види інвестиційних проектів та вимоги до їх розробки. Класифікація інвестиційних проектів підприємства. Управління реалізацією реальних

інвестиційних проектів. Особливості управління інноваційними інвестиціями підприємства. Етапи формування політики управління інноваційними інвестиціями підприємства.

Управління фінансовими інвестиціями. Форми фінансових інвестицій та особливості управління ними. Етапи формування політики управління фінансовими інвестиціями. Фактори, що визначають інвестиційні якості фінансових інструментів. Принципи та методи оцінки ефективності окремих фінансових інструментів інвестування. Система основних моделей оцінки реальної вартості окремих видів фінансових інструментів інвестування. Формування портфеля фінансових інвестицій. Оперативне управління портфелем фінансових інвестицій.

Тема 9. Управління фінансовими ризиками промислового підприємства

Економічна сутність фінансових ризиків та їх класифікація. Загальні основи управління фінансовими ризиками. Характеристика основних видів фінансових ризиків підприємства: інвестиційний, інфляційний, процентний, валютний, депозитний, кредитний, податковий, структурний, ризик неплатоспроможності, ризик зниження фінансової стійкості та інші. Фактори, які впливають на рівень фінансових ризиків. Визначення рівня ризику і його впливу на фінансовий стан підприємства та на його прибутковість.

Політика управління фінансовими ризиками підприємства. Основні принципи управління фінансовими ризиками. Фактори, що впливають на рівень фінансових ризиків. Методи розрахунку ризиків. Економіко-статистичні методи оцінки рівня ризиків. Експертні та аналогові методи оцінки ризиків. Визначення рівня ризику та його впливу на фінансовий стан підприємства та його прибутковості. Премія за ризик та порядок її визначення.

Механізми нейтралізації фінансових ризиків та їх ефективність. Внутрішні механізми нейтралізації фінансових ризиків. Використання механізмів диверсифікації.

Тема 10. Аналіз фінансових звітів промислового підприємства

Призначення й види фінансових звітів. Методи оцінки фінансових звітів. Склад, характеристика та зміст фінансової звітності підприємства згідно з положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку. Зміст і завдання аналізу фінансових звітів. Бухгалтерський баланс і його значення для аналізу фінансового стану підприємства. Аналіз динаміки і структури активу та пасиву балансу. Аналіз звіту про фінансові результати підприємства. Аналіз звіту про рух коштів. Критерії і методика оцінки незадовільної структури балансу підприємств.

Система показників фінансового стану підприємства та їх оцінка. Аналіз економічного потенціалу підприємства. Аналіз показників ліквідності та платоспроможності підприємства. Оцінка ліквідності балансу підприємства. Показники фінансової стійкості та стабільності підприємства і їх оцінка. Показники ринкової ділової активності підприємства.

Тема 11. Внутрішньофірмове фінансове прогнозування та планування

Фінансове прогнозування та планування в системі фінансового менеджменту. Суть і взаємозв'язок фінансового прогнозування і планування. Цілі й завдання внутрішньофірмового фінансового прогнозування та планування. Методи фінансового прогнозування та планування. Прогнозування фінансових результатів. Розрахунок і аналіз ресурсів, необхідних для реалізації цілей фінансового прогнозування. Методи фінансового прогнозування. Управління вхідними грошовими потоками. Управління вихідними грошовими потоками. Оперативне регулювання поточних надходжень і витрат грошових коштів.

Бюджетування та його сутність. Види бюджетів. Складання бюджетів (кошторисів). Методика розрахунку основних фінансових показників бюджетів. Оперативне фінансове планування як основа внутрішньофірмового фінансового контролю.

Тема 12. Антикризове фінансове управління промисловим підприємством

Загальні основи антикризового фінансового управління при загрозі банкрутства. Методи прогнозування банкрутства підприємства. Система випереджального реагування на загрозу банкрутства і комплекс запобіжних заходів. Мета та основні етапи здійснення експрес-діагностики банкрутства підприємства. Основні цілі фундаментальної діагностики банкрутства підприємства та її основні етапи. Прогнозування спроможності підприємства до нейтралізації загрози. Ідентифікація масштабів кризового фінансового стану підприємства.

Внутрішні механізми фінансової стабілізації. Основні напрями оперативного механізму фінансової стабілізації підприємства. Тактичний механізм фінансової стабілізації підприємства. Стратегічний механізм фінансової стабілізації підприємства. Форми санації підприємства та їх ефективність. Методи фінансування санації підприємства. Форми санації підприємства, спрямовані на рефінансування його боргу. Форми санації підприємства, спрямовані на його реструктуризацію (реорганізацію). Організаційно-фінансове забезпечення реструктуризації підприємств. Основні функції фінансового менеджменту в процесі здійснення ліквідаційних процедур при банкрутстві.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		лк	пр	лаб	інд	с.р.		лк	пр	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Заліковий модуль 1												
Змістовий модуль 1. Теоретичні й методологічні основи фінансового менеджменту (60 год)												
1. Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту.	10	2	2			6	10	0,5	0,5			9
2. Система забезпечення фінансового менеджменту.	10	2	2			6	10	0,5	0,5			9
3. Управління грошовими потоками на промисловому підприємстві.	10	3	3			4	10	0,5	0,5			9
4. Визначення вартості грошей у часі та її використання у фінансових розрахунках.	10	3	3			4	10	0,5	0,5			9
5. Управління прибутком промислового підприємства.	10	4	4			2	10	1				9
6. Управління активами промислового підприємства.	10	3	3			4	10	1				9
Разом за змістовим модулем 1	60	17	17			26	60	4	2			54
Змістовий модуль 2 . Стратегічні і тактичні цілі фінансового менеджменту (60 год)												
7. Вартість і оптимізація структури капіталу промислового підприємства..	10	4	4			2	10	0,5	0,5			9
8. Управління інвестиціями промислового підприємства.	10	2	2			6	10	0,5	0,5			9
9. Управління фінансовими ризиками.	10	2	2			6	10	0,5	0,5			9
10. Аналіз фінансових звітів промислового підприємства.	10	3	3			4	10	0,5	0,5			9
11. Внутрішньофірмове фінансове прогнозування та планування промислового підприємства.	10	3	3			4	10	1				9
12. Антикризове фінансове управління на підприємстві.	10	3	3			4	10	1				9
Разом за змістовим модулем 2	60	17	17			26	60	4	2			54
Усього годин	120	34	34			52	120	8	4			108

5. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Лабораторні заняття робочою програмою дисципліни не передбачені.

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	2	2	4
1.	Тема 1. Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту	2	0,5
2.	Тема 2. Система забезпечення фінансового менеджменту.	2	0,5
3.	Тема 3. Управління грошовими потоками на промисловому підприємстві.	3	0,5
4.	Тема 4. Визначення вартості грошей у часі та її використання у фінансових розрахунках.	3	0,5
5.	Тема 5. Управління прибутком промислового підприємства.	4	-
6.	Тема 6. Управління активами промислового підприємства.	3	-
7.	Тема 7. Вартість і оптимізація структури капіталу промислового підприємства.	4	0,5
8.	Тема 8. Управління інвестиціями промислового підприємства.	2	0,5
9.	Тема 9. Управління фінансовими ризиками.	2	0,5
10.	Тема 10. Аналіз фінансових звітів промислового підприємства.	3	0,5
11.	Тема 11. Внутрішньофірмове фінансове прогнозування та планування промислового підприємства.	3	-
12.	Тема 12. Антикризове фінансове управління на підприємстві.	3	-
Усього годин		34	8

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва видів самостійної роботи	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	2		
1.	Тема 1. Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту.	6	9
2.	Тема 2. Система забезпечення фінансового менеджменту.	6	9
3.	Тема 3. Управління грошовими потоками на промисловому підприємстві.	4	9
4.	Тема 4. Визначення вартості грошей у часі та її використання у фінансових розрахунках.	4	9

5.	Тема 5. Управління прибутком промислового підприємства.	2	9
6.	Тема 6. Управління активами промислового підприємства.	4	9
7.	Тема 7. Вартість і оптимізація структури капіталу промислового підприємства..	2	9
8.	Тема 8. Управління інвестиціями промислового підприємства.	6	9
9.	Тема 9. Управління фінансовими ризиками.	6	9
10.	Тема 10. Аналіз фінансових звітів промислового підприємства.	4	9
11.	Тема 11. Внутрішньофірмове фінансове прогнозування та планування промислового підприємства.	4	9
12.	Тема 12. Антикризове фінансове управління на підприємстві.	4	9
	Виконання контрольної роботи		
Усього годин		52	108

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Лекції, практичні заняття, самостійна робота з навчальною та довідковою літературою, самостійне виконання контрольних робіт (для заочної форми навчання), консультації. При викладенні дисципліни «Управління фінансами промислового підприємства» для активізації навчального процесу передбачено застосування сучасних навчальних технологій, таких як: проблемні лекції у вигляді дискусійної подачі матеріалу, відкриті обговорення, рішення ситуаційних завдань, презентації та інші полімодальні методи навчання.

На лекціях надається основний теоретичний матеріал з дисципліни, який ілюструється демонстраційним матеріалом з використанням мультимедійного проектора. Крім того, студентам надається матеріал в електронному вигляді для особистого користування.

На практичних заняттях студенти працюють, виконуючи завдання по кожній практичній роботі. Ці завдання та методика їх виконання наведені в методичних вказівках з виконання практичних робіт та роз'яснюються викладачем. Основна мета практичних робіт – надання студентам практичних навичок застосування набутих теоретичних знань при вирішенні конкретних завдань.

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ І ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Методами контролю з дисципліни «Управління фінансами промислового підприємства» є поточний, модульний та підсумковий контроль.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Формами проведення поточного контролю з дисципліни є: усні опитування; письмові контрольні роботи; поточне тестування; виконання самостійної роботи тощо.

Активна робота під час аудиторних занять також може оцінюватись викладачем певною кількістю додаткових балів по кожній темі.

Захист самостійних творчих робіт здійснюється у вигляді презентації роботи та усного опитування (захисту) за темою дослідження.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на освітньо-кваліфікаційному рівні магістр. Підсумковий контроль з дисципліни «Управління фінансами промислового підприємства» включає семестровий контроль у формі заліку (виконання тестових завдань).

Загальний бал визначається сумуванням всіх балів отриманих при вивченні даної дисципліни. Результати фіксуються у балах та перераховуються в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS.

10. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Для поточного та підсумкового контролю успішності здобувачів вищої освіти використовується модульно-рейтингова система, яка передбачає розподіл балів за виконання усіх запланованих видів робіт. Така система оцінювання виключає можливість суб'єктивного відношення викладача і орієнтує здобувача вищої освіти на підрахунок своїх балів за конкретні види робіт.

Розподіл балів, які отримують студенти: (макс. кількість балів)

Поточне оцінювання та самостійна робота														Підсумкове тестування	Залік
1 модуль							2 модуль								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	C/p 1	T7	T8	T9	T10	T11	T12	C/p 2		
3	3	3	3	3	3	12	3	3	3	3	3	3	12	40	100
30							30							40	100

T1, T2... T12 - теми змістових модулів.

C/p - самостійна робота

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів на практичних заняттях

Макс. кількість балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень
3	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки
2	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки
1	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

При оцінюванні конспекту з відповідями по самостійній роботі студента оцінюється своєчасність та повнота відповідей на питання. Кожна тема оцінюється в 1 бал.

Розподіл балів при оцінюванні **самостійної творчої роботи студентів** денної форми навчання:

Максимальна кількість балів за самостійну творчу роботу							Всього ТВ
Своєчасність виконання		Своєчасність захисту		Якість ТВ	Захист ТВ	Самостійність виконання	
вчасно	невчасно	вчасно	невчасно				
0,5	0	0,5	0	2	2	1	6

Якщо оцінка виконання та захисту ТВ нижче граничного рівня – 4 бали, то така робота вважається невиконаною або незахищеною. Бали за таку роботу нараховуються тільки після її доведення до відповідного (необхідного) рівня виконання.

Студент вважається допущеним до заліку, якщо він отримав за поточну та самостійну роботу мінімум 60 балів.

4.2 Система оцінювання для студентів заочної форми навчання

Система оцінювання для студентів заочної форми навчання передбачає здачу контрольної роботи та підсумкового контролю (заліку у тестовій формі за всіма темами курсу).

Розподіл балів з дисципліни

(макс. кількість балів)

Контрольна робота (КР)	Підсумковий контроль	Залік
60	40	100

Якщо оцінка виконання та захисту КР нижче граничного рівня – 20 балів, то така робота вважається невиконаною або незахищеною. Бали за таку роботу нараховуються тільки після її доведення до відповідного (необхідного) рівня виконання.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Програма навчальної дисципліни; робоча програма навчальної дисципліни; наочні навчальні матеріали (слайди), завдання та методичні вказівки до самостійної роботи та практичних занять.

11.1 РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова література

1. Васьківська К. В., Сич О. А. Фінансовий менеджмент : навчальний посібник. Львів: «ГАЛИЧ-ПРЕС», 2017. 236 с.
2. Дема Д. І., Дорохова Л. М. Фінансовий менеджмент : підручник. Житомир, 2018. 320 с
3. Крамаренко Г. О. Фінансовий менеджмент : підручник. Київ, 2019. 520 с.
4. Островська Г. Фінансовий менеджмент : підручник. Тернопіль : Підручники і посібники, 2016. 512 с
5. Пазинич В. І. Фінансовий менеджмент : навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 408 с.
6. Непочатенко О.О. Фінанси підприємств: навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2013 504 с.
7. Фінансовий менеджмент : підручник. / Петро Бечко та ін. Київ: центр навчальної літератури, 2019. 496 с.
8. Шелудько, В. М. Фінансовий менеджмент: підручник. Київ: Знання, 2013. 375 с.

Допоміжна література

1. Антонов В.М. Фінансовий менеджмент: сучасні інформаційні технології : Навч. посібник / В.М. Антонов, Г.К. Яловий. – К : Центр навчальної літератури, 2015. – 432с.
2. Бахрамов Ю.М. Финансовый менеджмент / Ю.М. Бахрамов, В.В. Глухов. – СПб.: Лань, 2016. – 736 с.
3. Белоусова С.В. Формування програми управління фінансовими ризиками підприємства / С.В. Белоусова // Науковий вісник Ужгородського національного університету. – 2017. – Випуск 12, частина 1. – С. 33-37. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.visnykeconom.uzhnu.uz.ua/archive/12_1_2017ua/9.pdf
4. Бланк И.А. Концептуальные основы финансового менеджмента / И.А. Бланк. – К : Ника-Центр, 2013. – 448с.

5. Богданюк О.В. Оцінка формування грошових коштів підприємства з метою ефективного управління його фінансовою діяльністю / О.В. Богданюк, Ю.В. Волочай // Молодий вчений. – 2017. – № 6 (46). – С. 387-390. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2017/6/88.pdf>

6. Брейли Р.А. Принципы корпоративных финансов / Р.А. Брейли, С.С. Майерс: 2-е русск. изд. (пер. с 7-го междунар. изд.) - М.: Олимп-Бизнес, 2008. - 1008 с. 22.

7. Бригхэм Ю. Финансовый менеджмент / Ю. Бригхэм, М. Эрхардт: 10-е изд.; пер. с англ. под. ред. к.э.н. Е.А. Дорофеева. – СПб: Питер, 2009. – 960 с.

8. Бурденко І.М. Управління грошовими потоками як основа забезпечення фінансової рівноваги суб'єктів господарювання / І.М. Бурденко // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2017. – № 16. – С. 661-665. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://globalnational.in.ua/archive/16-2017/130.pdf>

9. Бушовська Л.Б. Управління інвестиційною діяльністю як важливий складник економічної безпеки підприємства / Л.Б. Бушовська // Економіка і суспільство. – 2017. – Випуск № 10. – С. 170-176. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.economyandsociety.in.ua/journal/11_ukr/28.pdf

10. Ван Хорн Дж. К. Основы финансового менеджмента / Джеймс К. Ван Хорн, Джон М. Вахович (мл.): 12-е издание ; пер. с англ.– М.: “ИД Вильямс”, 2008. – 1232 с.

11. Великий Ю.М. Особливості дивідендної політики українських корпорацій / Ю.М. Великий // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2017. – Випуск 17. – С. 219-223. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://globalnational.in.ua/archive/17-2017/49.pdf>

Інформаційні ресурси в інтернеті

1. Веб-сайт Української асоціації маркетингу. URL: <http://uam.in.ua>
2. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: www.rada.gov.ua
3. Офіційний веб-сайт Головного управління статистики у Львівській області. URL: <http://lv.ukrstat.gov.ua>
4. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. URL: <http://ukrstat.gov.ua>
5. Офіційний веб-сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. URL: <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>

11.2. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Методичні вказівки до виконання контрольних робіт з дисципліни «Управління фінансами промислового підприємства» здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 073 Менеджмент /Укладачі Фрунза С.А., Ткаченко І.П. – Кропивницький: ЕТІ, 2021- 111 стор.